

Johannes Calvin SGP

Maart 2021

Vraaggesprek met
Chris Stoffer

Tweede Kamerverkiezingen

Het gezin

Periodieke uitgave van de
SGP in **Ermelo en Speuld**

maart 2021, 29ste jaargang, nummer 1

Colofon

De Johannes Calvijn is een uitgave van de SGP te Ermelo/Speuld en verschijnt 4 keer per jaar.
www.ermelo.sgp.nl

Bestuur Kiesvereniging

J. Heres	voorzitter
D.J. van Dalfsen	1ste secretaris
L. van Dalfsen	2de secretaris
G. van Bentum	penningmeester
H. van Wingerden	
J.H. van Panhuis	

Wethouder/raadsfractie SGP

L.A. van der Velden	wethouder
F.N. Snoek	fractievoorzitter
P.W. Stam	fractiesecretaris
A. van der Garde	fractievertegenwoordiger
R. Heij	fractievertegenwoordiger
J.J. Zoeteman	steunfractielid

Redactie Johannes Calvijn

M. van Leeuwen	Hoofdredacteur
Mevr. B. Vlieg - van Winkoop	Eindredacteur

Redacteuren

Mevr. N.W.E. Donkersteeg – Zijderveld	
Mevr. G.M. van Leeuwen – Bleijerveld	
P.L. Hoogendijk	
H.G. Roestenburg	
D.J. van Dalfsen	Administratie en Distributie

Kopij, advertenties en adreswijzigingen

redactie.calvijn@outlook.com

IBAN Kiesvereniging Calvijn, NL97ABNA0488626323

Foto voorpagina, de huidige drie SGP-Kamerleden

Als er geen bronvermelding bij een foto staat,
dan is deze van internet gebruikt.

In dit nummer

Columns

3. Van de voorzitter

5. Ter overdenking

9. Tweede Kamerverkiezingen 2021

Artikelen

10. Vraaggesprek met Chris Stoffer,
kandidaat Kamerlid voor de SGP

18. Het Gezin

26. Miniaturen (2)

En verder

22. Uit de Raad

Van de voorzitter

J. Heres

Tweede Kamerverkiezingen

Over enkele weken kiest Nederland de leden van de Tweede Kamer. Het SGP-verkiezingsprogramma heeft als titel: 'In vertrouwen'. Een trefzeker thema waar ik graag even bij stil sta.

Landsbelang en vertrouwen

De politieke agenda in Den Haag ligt stil. Na de val van het kabinet worden geen nieuwe wetsvoorstellen op de agenda gezet. Het kabinet behartigt alleen het landsbelang, waaronder de bestrijding van het coronavirus. Bijzonder is nu dat alle partijen het landsbelang voorop stellen. Hopelijk blijft dat na de verkiezingen ook zo. Dat zou het vertrouwen in de politiek bevorderen. De bijdragen van de SGP-fractievoorzitter Kees van der Staaij tonen telkens aan dat Bijbelse waarden goed zijn voor het landsbelang.

Gemeentebestuur en vertrouwen

Na een onrustige tijd in de Ermelose politiek werken raad en college aan het onderling vertrouwen. Hierbij dienen gevoelige dossiers op correcte wijze besproken en afgesloten te worden. Tegelijk is het belangrijk zich te richten op de belangen van de gehele gemeente. Een mooi voorbeeld is het voorstel van de SGP-fractie voor de aanpak van de spoorwegovergangen. Zelf woon ik nu ruim 36 jaar in Ermelo en al die tijd kwamen de spoorwegovergangen met tussenpozen terug op de agenda.

SGP en vertrouwen

In dit nummer leest u een boeiend interview met Chris Stoffer, nr. 2 op de lijst. Hij heeft zich in korte tijd grondig ingewerkt en weet – net als de andere SGP-kamerleden – op integere wijze vertrouwen te winnen. Dit is een Bijbelse opdracht voor ons allen. In de praktijk gelukkig ook een belangrijk 'handelsmerk' van de SGP. Bij de vorige Kamerverkiezingen is een mooie stemmenwinst behaald. Als de nieuwe stemmers nu weer SGP stemmen en er nog enkele bijkomen kan de Kamerfractie groeien van drie naar vier. Dan wordt in ieder geval het landsbelang en het vertrouwen in de politiek gediend. Ook kunnen onze vertegenwoordigers het werk over meer mensen verdelen. Helpt u mee stemmen te winnen!

VERTROUWEN OP DE HEERE

Bewust met hoofdletters. In de meditatie wijst ds. Huisman erop dat de HEERE het zo waard is op Hem te vertrouwen. Actuele lessen!

Dit nummer

Vanwege de verkiezingen verschijnt dit nummer iets eerder. Weer veel gevarieerde (achtergrond)informatie.

Veel leesgenoegen!

**voor al uw verse
en gegrilde kip!**

Iedere vrijdag van 11.30-18.00 uur in Ermelo

Oude Telgterweg 173
3851 EC Ermelo
0341 56 43 52

Lobbezoo
Verkeers
Opleidingen

Tijd voor je rijbewijs!

rijsschoollobbezoo.nl

Bouwbedrijf vd Brink Ermelo

Tel. 06 26 55 85 85

www.bouwbedrijfbrink.nl

**HOEFAKKER
UITVAARTZORG**

De laatste zorg in vertrouwde handen.

✓ Vraag onze gratis brochure 'Zó wens ik het, als mijn sterven daar is' aan en noteer uw persoonlijke uitvaartwensen.

Stijlvol, betrokken, betrouwbaar....

Gert-Harm Hoefakker

www.hoefakkeruitvaartzorg.nl

Dag en nacht bereikbaar:

0341-700 230

Ook voor vrijblijvende inlichtingen
en advies kunt u ons altijd bellen.

Ter overdenking

ds. J.B. Huisman
Ermelo

Die op den HEERE vertrouwen, zijn als de berg Sion, die niet wankelt, maar blijft in eeuwigheid. Rondom Jeruzalem zijn bergen; alzo is de HEERE rondom Zijn volk, van nu aan tot in der eeuwigheid.

Psalm 125:1b-2

Waar vertrouwt u op in uw leven? Op uw eigen kracht en vermogen, op mensen? Bij de dichter is dat anders! Dat blijkt in hoe hij de psalm begint; ‘Die op den HEERE vertrouwen, zijn als de berg Sion, die niet wankelt, maar blijft in der eeuwigheid.’

Uit deze woorden is op te maken dat het vertrouwen op de HEERE niet bij iedereen gevonden wordt. Door onze diepe val in Adam wordt dit vertrouwen op de HEERE van nature bij niemand gevonden. Door Gods genade wordt dat anders! De dichter mag door het geloof Zijn vertrouwen stellen op de HEERE.

De nadruk in deze psalm ligt op het Voorwerp van het vertrouwen: de HEERE, de trouwhoudende God. Het ware

vertrouwen vindt vastheid in de HEERE, wat wordt uitgedrukt in de woorden: ‘... zijn als de berg Sion, die niet wankelt, maar blijft in eeuwigheid’. Bergen zijn het beeld van wat vaststaat en zeker is! Hier wordt juist de berg Sion genoemd. Op die berg stond de tempel met de ark, de plaats waar God wilde wonen onder een schuldig volk. Het wijst op de eeuwige vastheid, die er in God is, ‘bij Welken geen verandering is of schaduw van omkering’! Is dat voor u ook zo’n troost, zelfs in strijd en moeite? Mag u in dat geloofsvertrouwen ook de toevlucht nemen tot Hem Die alle dingen doet medewerken ten goede?

Jeruzalem was omringd door bergen, als natuurlijke bescherming tegen naderende vijanden! Dat beeld gebruikt de dichter om te tonen hoe de HEERE een beschutting is

rondom Zijn volk. Hij beschermt en behoedt Zijn volk van alle kanten! Mag u daarop zien? Of ziet u meer op de naderende vijanden? Wordt u benauwd van alle zijden? Wat blijft het toch nodig dat de Heilige Geest door het Woord het geloofsoog op Christus vestigt, Die als een vurige muur rondom Zijn volk wil zijn.

HEERE met hoofdletters, het wijst op altijddurende trouw van Jehova tot Zijn volk. Dat is geen tijdelijke trouw of trouw die bezwijkt onder moeilijke omstandigheden, maar trouw die niet wankelt, maar blijft in eeuwigheid! 'Die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard, en niemand uit hen is verloren gegaan', zijn de woorden van Christus. Is er ooit

één woord dat uit Zijn mond voortkwam op de aarde gevallen?

Wat bent u toch arm als u Hem niet kent als de onveranderlijke Toevlucht! Dan bent u een open stad, waar de vijand in en uit kan gaan. U bent in levensgevaar. Vind geen rust voor uw ziel totdat u ook onder Zijn beschutting bent voor tijd en eeuwigheid! 'Zoekt den HEERE terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan terwijl Hij nabij is.' Wat ligt het vast in Zijn Middelaarsverdienste! Ook wanneer de strijd het zicht op Hem vertroebelt, u afmat! Hoor Zijn stem: 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.'

***‘Heere met hoofdletters, het wijst op
altijddurende trouw van Jehova tot Zijn volk’***

Tweede Kamerverkiezingen 2021

Maarten van Leeuwen

De eerste vijf kandidaten op de SGP-lijst: Kees van der Staaij (midden), Chris Stoffer (links), Roelof Bisschop (rechts), André Flach (linksmidden) en Diederik van Dijk. Foto SGP

In deze uitgave van ons kwartaalblad vooral aandacht aan de Tweede Kamerverkiezingen die bij leven en welzijn op 17 maart a.s. zullen worden gehouden. Hoewel er gediscussieerd wordt over de vraag of, vanwege de Coronacrisis, de verkiezingen wel kunnen doorgaan, ziet het er op het moment van klaarmaken van de copy van ons blad, wel naar uit.

Kandidatenlijst

De SGP doet aan de verkiezingen mee met lijst 11. De kandidatenlijst van de SGP wordt aangevoerd door lijsttrekker en fractievoorzitter Kees van der Staaij. De eerste drie plekken worden ingenomen door de zittende Kamerleden. Op nummer vier vinden we de eerste nieuwkomer, wethouder in Hendrik-Ido-Ambacht André Flach. Arnoud Proos is de lijstduwer. Hij is wethouder in Barendrecht en zet zich

tijdens de campagne speciaal in voor het gezin. Een artikel in deze Johannes Calvijn sluit daar bij aan.

Verkiezingsprogramma

Zoals ook onze voorzitter in zijn bijdrage aangeeft, heeft het verkiezingsprogramma waarmee de SGP de verkiezingen is ingegaan, als titel en motto meegekregen: 'In vertrouwen'.

MÉÉR DAN 5.000 M² HOUT!

HOUT

DEUREN

KOZIJNEN OP MAAT

VERANDA/BLOKHUT

IJZERWAREN

PLAAT-MATERIAAL

Van der Leeden
HOUT EN PLAATMATERIAAL
LEERDAM - ERMELO

Kawoepersteeg 33, 3853 LE Ermelo • Tel. 0341-552975
ermelo@vanderleedenhout.nl • www.vanderleedenhout.nl

Begrafenisverzorging Pul

Voor een stijlvolle begrafenis met zorg en toewijding

Rustplaats Weydehof met 24-uurs opbaarkamers

Korpersteeg 24a
3853 LD Ermelo

info@karelpul.nl
www.karelpul.nl

0341-562757 / 06-53432144

Dat is een bewuste keuze. Juist nu heel veel mensen door alles wat er in hun eigen leven en in de levens van anderen gebeurt vol wezenlijke vragen zitten, is er behoefte aan houvast, aan mensen die je wél kunt vertrouwen. Om samen te leven is een basis van vertrouwen nodig. Het vertrouwen waar een christen uit leeft, is niet zomaar vertrouwen in mensen of organisaties en instituties. Daarmee kom je bedrogen uit, iedere keer weer. Waar het op aankomt, is het geloofsvertrouwen in een alwetende trouwe, rechtvaardige en genadige God, bij Wie mensen die het ook niet meer weten kunnen 'schuilen'. We geloven en belijden dat die levende God regeert, dwars door alles wat er in de wereld gebeurt heen.

De volledige kandidatenlijst en het verkiezingsprogramma zijn te downloaden via de website van de SGP.

We roepen u van harte op te gaan stemmen en dan vanzelfsprekend op lijst 11.

We hopen op - en bidden om een goede verkiezingsuitslag

Praktische informatie

U kunt in Ermelo stemmen in een stembureau naar keuze. De Stembureaus zijn geopend tussen 07.30 uur en 21.00 uur. Alle stembureaus zijn toegankelijk voor rolstoel, rollator of scootmobiel.

Op uw stempas vindt u het voor u dichtstbijzijnde stembureau. In onze gemeente kan op de volgende 16 plaatsen worden gestemd:

- Maranathakerk, Sparrenlaan 4
- Baanveger, IJsbaan 55
- RK De Goede Herder, Smidsweg 20

- CGK De Voorhof, Frederik Hendriklaan 11
- Wethouder Balverszaal, Groenling 33 (2 stembureaus)
- Sportcentrum Triade, Amanietlaan 9
- Dialoog (Gemeentehuis), Raadhuisplein 4
- Calluna, Herderlaan 51
- SMDB Speulderbrink, Garderenseweg 205
- Rehobothkerk, Dirk Staalweg
- De Oude School 's Heerenloo, Witteland 4
- Westerkerk, Oude Nijkerkerweg 4
- CSV Dindoa, Watervalweg 't70
- Ons Huis, Zeeweg 100
- Congrescentrum Dennenheul, Paul Krugerweg 45

Volmachten

Kunt u zelf niet stemmen op de dag van de verkiezingen?

Dan is er o.a. de mogelijkheid iemand anders voor u laten stemmen met een machtiging (een volmacht).

Een gemachtigde mag bij de Tweede Kamerverkiezing van 2021 voor maximaal 3 andere kiezers stemmen.

Als gemachtigde moet u aan de volgende voorwaarden voldoen:

- U bent een kiezer met de Nederlandse nationaliteit.
- U bent op 17 maart 2021 18 jaar of ouder.
- U staat ingeschreven bij een Nederlandse gemeente.

Meer informatie over de verkiezingen en de wijzen waarop u kunt stemmen vindt u op:

www.kiesraad.nl

www.ermelo.nl/verkiezingen

www.elkestemtelt.nl

***Ga stemmen
en stem op lijst 11!***

autoVerbeek

› Mobiliteit in beweging

Personen- en
bedrijfswagens

Brommobiel
dealer

Occasions
met garantie

Onderhoud
en reparatie

Voordelig
tanken

Brandschoon
wassen

Financiering
en leasing

Van harte welkom › Lageveld 9, Speuld (Ermelo)
0577 407 386 | autoverbeek.nl

Vraaggesprek met Chris Stoffer

Tekst: Beppe Vlieg-van Winkoop en
Nellize Donkersteeg-Zijderveld

‘Kees van der Staaij zou best een goede premier kunnen zijn.’

Chris Stoffer is de opvolger van Elbert Dijkgraaf en sinds 11 april 2018 lid van de Tweede Kamer. Hij vormt samen met Kees van der Staaij en Roelof Bisschop de SGP-fractie. Vanwege de beperkingen door de coronapandemie ontmoetten we elkaar voor een online interview. Hij vanuit zijn woonplaats Elspeet en wij vanuit Ermelo.

Best even wennen om elkaar te ontmoeten via een scherm. Toch mocht dat de pret niet drukken. Aanleiding voor het gesprek zijn de a.s. verkiezingen en het feit dat Chris tweede op de lijst staat en een echte Veluwnaar is en dus regiogenoot.

Chris groeide op in Elspeet en studeerde aan de Universiteit van Twente. Hij kwam bij Rijkswaterstaat terecht en werd daar later directeur Netwerkmanagement. Van 2002 tot en met mei 2018 was hij lid van de gemeenteraad van Nunspeet en in april 2018 werd hij, na het aftreden van Elbert Dijkgraaf, lid van de Tweede kamer.

Bij zijn afscheid van de gemeenteraad van Nunspeet ontving hij een Koninklijke onderscheiding.

Wij stelden hem enkele vragen.

online vraaggesprek (eigen foto)

U bent werkzaam in de politiek. Wat is uw persoonlijke drijfveer?

‘Ik ben ooit de politiek ingegaan in de Gemeente Nunspeet. Ik stond wat lager op de lijst maar veel mensen in het dorp kenden mij omdat ik een bijbaantje had bij mijn ooms in de benzinepomp en de fietsenmakerij. Dat heb ik tot ongeveer mijn 30ste gedaan.

In Den Haag staat voor mij op nummer één om al die wetten en regelgevingen in lijn te krijgen met Gods Woord. En twee om het met elkaar een beetje leefbaar te houden.’

Veel werkzaamheden gaan in deze coronatijd digitaal. Hebt u nu meer tijd over? Zo ja, wat is uw vrijetijdsbesteding?

‘Het zal je verrassen maar ik ben het afgelopen half jaar meer in Den Haag geweest dan normaliter. In plaats van dinsdag, woensdag en donderdag ben ik ook op maandag in Den Haag geweest. Het enige is dat het aantal lezingen minder is dus in het weekend ben ik vaker thuis.

Straks hopen de lezingen wel weer te komen, en dat vind ik heel leuk werk. We hebben een mooie, warme achterban. Ik probeer een tot twee keer in de week een rondje hard te lopen door de bossen.

Verder wandelen we veel met het gezin en bezoeken we musea. Zelf doe ik nog mountainbiken en lezen. Naast het

Kamerwerk heb ik heel bewust geen nevenfuncties en probeer ik tijd aan mijn gezin te besteden.’

Wat zijn moeilijke situaties waar u tegenaan loopt in uw werk?

‘We zitten als SGP in de kamer om politiek te bedrijven met een open Bijbel. Als ik het kort samenvat dan denk ik aan de tien geboden. Als je een debat hebt waar het over de zondag gaat of over het leven, denkend aan euthanasie en abortus, dan merk je dat je weinig aansluiting vindt en anderen daar weinig gevoel bij hebben. Dat vind ik wel een lastig moment: dat je echt alleen staat in een debat, maar aan de andere kant ervaar je dan ook weer dat je de kracht en troost uit Gods Woord mag ontvangen.

Ook Jezus kwam naar een wereld die niet op Hem zat te wachten. Gaande in Zijn spoor mag je ook wel eens iets van vreugde en dankbaarheid ervaren. Hij kwam hier niet om juichend binnen gehaald te worden. Hij heeft de keus gemaakt vanuit de hemel hier naar de aarde. En dan is de keus vanuit een veilige huissetting naar daar waar je misschien wel alleen staat, maar zo’n klein stukje ten opzichte van het grote wat Hij heeft gedaan voor ons.

Ook in deze tijd, waarin veel te doen is over het klimaat, hebben veel partijen het idee van: “Wij moeten het nu re-

Cees Jansen

Veldzichtweg 14
3851 SH Ermelo

Mobiel: +31(0)6 - 51 302 545 **info@ceesjansenautos.nl**
Tel: +31(0)341 - 49 38 65 **www.ceesjansenautos.nl**

*Ook voor bekleding van uw auto, boot of caravan
Zeilmakerij*

**Oude Telgterweg 91
3851 EA Ermelo**
tel. 0341 561 255 / 419 656
mob. 06 51467755
www.meubelstoffering-boone.nl
info@meubelstoffering-boone.nl

gelen en wij moeten het doen.” Ik vind het dan mooi dat Roelof Bisschop, mijn collega, aan het begin tegen mij zei: “Chris, we werken heel hard, maar aan het eind van de dag geven we het over in Gods hand.” En dat voelt eigenlijk wel heel vertrouwd. Je moet je best gedaan hebben maar wij kunnen het uiteindelijk toch niet zelf veranderen. Of het nu praktische dingen zijn of principiële dingen. Aan het eind van de dag ligt het daar weer goed. Ik moet zeggen: Ik doe mijn werk met plezier en die moeilijke momenten daar stap je dan wel weer overheen.’

Het kabinet is demissionair geworden door de toeslagen-affaire. Wat is uw reactie daarop?

‘Een terechte stap. Er is hier echt veel gebeurd. Ruim een jaar heeft dit in het kabinet gespeeld en als er zo’n hard rapport uit een parlementair onderzoek komt, dan moet je hier als politiek de consequenties van nemen.

Dit dossier om dingen boven tafel te halen wat betreft de toeslagenaffaire, dat is vanuit de SP en CDA gebeurd. Overigens Het kabinet is wel demissionair maar missionair op alles wat rond corona speelt.

Wat vindt u van het aftreden van Rutte maar dat hij wel als lijsttrekker doorgaat?

‘Dat is een afweging die ze zelf moeten maken. Iedere partij stelt zijn eigen lijsttrekker aan maar wat de uitkomst is zal straks de kiezer bepalen. Rutte is niet zelf verantwoordelijk geweest voor het dossier dus ik denk dat er niet iets in zit dat je persé geen lijsttrekker zou kunnen zijn. Hij stijgt zelfs in de peiling. Het lijkt erop dat een meerderheid van Nederland hem steunt. Maar ik zou zeggen: maak die keus allemaal niet, kies gewoon voor Kees van der Staaij, veel betere keus. Zou voor het land niet slecht zijn denk ik. Kees van der Staaij zou best een goede premier kunnen zijn.’

Wat is de visie van de SGP op de aanpak door het kabinet betreft de coronacrisis?

‘In grote lijnen zeggen we: een goede aanpak.

Goed dat er maatregelen genomen worden maar op dit moment wordt er wel heel eenzijdig op gezondheid ingezet en naar mijn gevoel zo overmatig dat je denkt dat het ten koste gaat van de integrale afweging. Dat laat onverlet dat we zorgvuldig met de dingen omgaan. De tendens van nu is dat als we maar genoeg vaccinaties hebben en mondkapjes gebruiken dan overwinnen we dadelijk met elkaar covid-19. Laten we maar een biddag houden. Keer je om naar Hem. - Loop niet allemaal bij Me weg, doe het niet allemaal zelf, doe het niet allemaal alleen.- Ik heb zelf sterk de indruk, als Nederland nu eens op de knieën zou gaan dat het er anders uit zou zien.’

Accepteert de SGP de medische wetenschap denkend aan de vaccinaties?

‘We zien drie groepen:

1. Wij zijn principieel tegen een vaccinatie.
2. Wij vertrouwen niet wat erin zit.
3. Wij willen juist heel graag die vaccinatie, liever gister dan vandaag.

In de politiek zeggen wij: “De morele afwegingen maken mensen zelf.”

Wij verwijzen altijd door naar een NPV, kerkenraad of arts. Het spanningsveld is wel, stel je werkt in een zorginstelling en de achterban zegt wij willen alleen mensen die gevaccineerd zijn om te voorkomen dat ouders of wijzelf besmet worden. Dat is een dilemma wat niet in de politiek wordt opgelost maar in de zorginstellingen zelf.’

UW DROOM. ONZE PASSIE. HOUTBOUW.

geldersche houtbouw

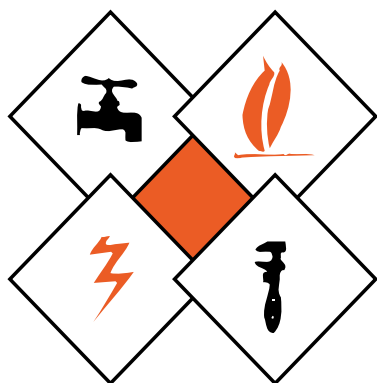
"IJzersterke houtbouw
net als vroeger,
maar dan slimmer en
sneller."

T 0342 44 00 34 Kootwijkerbroek

gelderschehoutbouw.nl

BEZOEK ONZE SHOWROOM

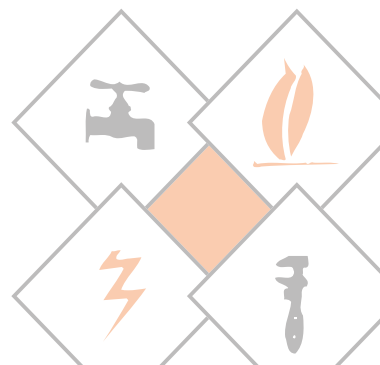
Installatiebedrijf **E. Muis bv**

Stenenkamerseweg 43 • 3882 NE Putten

T 0341 - 352710 • **F** 0341 - 361227

W www.installatiebedrijfmuis.nl

I info@installatiebedrijfmuis.nl

Elektra • Gas / Water • Verwarming • Sanitair • Beveiliging • Dakbedekking

In Vertrouwen

Er wordt in de tweede Lock down weer een beroep gedaan op de ouders om thuisonderwijs te geven. Biedt u zelf ook thuisonderwijs aan uw kinderen?

‘Ja zeker, als ik er de tijd voor heb dan vind ik het leuk om te doen en draag ik mijn steentje wel bij.

De jongste zit in groep 3 en die is best zelfstandig maar daar moet je wel echt naast zitten maar de juf geeft instructiefilmpjes en dat doet ze top, dat helpt enorm. In het voorjaar zat ze in groep 2 en dan moet je al die knutselwerkjes doen, ik ben blij dat we daar mee klaar zijn.

Hoe uit zich de SGP-visie op het gezin in het verkiezingsprogramma?

‘In het verkiezingsprogramma: ‘In vertrouwen’ staat een bonus van €1000 voor elk vierde kind wat geboren wordt. Dat moet symbolisch gezien worden. Je ziet dat als er een

vierde kind komt er vaak een andere auto nodig is want dat past niet meer in een gewone gezinsauto. Gewone gezinshuizen zijn op dat moment vaak te beperkt met het aantal slaapkamers, dan moet je bijvoorbeeld een dakkapel. Doe wat meer voor het gezin! Duitsland, Hongarije en Oostenrijk zijn landen waar ze veel meer waarde hechten aan het gezin. Hier in Nederland wordt het maximale verdienvermogen gewaardeerd.

De politieke tendens is iedereen maximaal de arbeidsmarkt op. Onze visie is, maak het gezinsinkomen neutraal. Als je €40.000 alleen verdiend moet dat niet anders zijn voor de belasting dan 2 x €20.000. Nu betaal bij je bij die €40.000, €10.000 euro belasting en bij 2 x €20.000 nog geen €2.000. Tel het inkomen bij elkaar op en betaal daar je belasting over. Bij Groen Links zien we ook een beweging dat het toch anders zou moeten.’

Wat is volgende SGP de aanpak voor het stikstof probleem?

‘Stikstof is een lastig probleem. Het meest belangrijke is, we hadden een bepaalde stikstof aanpak. Maar door een uitspraak van de Raad van State is die stikstofaanpak vernietigd. Daarmee is ook van veel boeren de vergunning vernietigd en zijn ze eigenlijk momenteel illegaal aan het boeren. Daarnaast moet er iets ontwikkeld worden om wat stikstof ruimte te creëren.

Er is nu door het kabinet een soort aanpak in de maak. Het zijn vrij sterke doelen voor 2035 en daar ligt een politiek lastige opgave. Het zou betekenen dat boeren die nu in illegaliteit zitten dan weer legaal worden.

Je moet kijken naar het verdienmodel. Hoe kunnen boeren een fatsoenlijke boterham verdienen, pas daarna kijken

SCHOUTEN

AUTOBEDRIJF

- VERKOOP EN LEASE VAN NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTO'S
- COMPLEET ONDERHOUD AAN ALLE MERKEN
- SCHADEAFWIKKELING
- ONDERHOUD VAN UW LEASEAUTO
- CARWASH
- TANKSTATION
- BROODJESCORNER

**SERVICE &
KWALITEIT**

AUTOBEDRIJFSCHOUTEN.NL

LOKHORSTWEG 3, ERMELO

☎ (0341) 561020

Chris Stoffer achter de interruptiemicrofoon in de Tweede Kamer (foto Janie de Jong (SGP))

hoe maak je dat parallel met de veestapel dat die wat krimpt.

Belangrijk voor de SGP is dat we voor ze op blijven komen. Je hebt boeren nodig. Eén voor voedselvoorziening en twee, voor het landschap.

Als ik hier om mij heen kijk in Elspeet dan worden de landschappen beheerd door de boeren, die er zo mooi uitzien. Het is essentieel dat we de boeren in stand houden.'

Hoe staat de SGP tegenover samenwerking met populistisch rechtse partijen?

'Wij werken met alle partijen samen als het kan en wegen op inhoud. Bijvoorbeeld: Lijst Ja21 stelt de 24 weken termijn van abortus ter discussie. Daar moeten wij blij mee zijn dat je hierbij op seculier veld aansluiting vindt.

De partij die het dichtst bij ons staat is de Christen Unie en daar achteraan CDA.

Wij kijken per situatie waar vind je medestanders. Ik vind het nooit vervelend om met een partij mee te stemmen. De afweging die je maakt is, ben je als partij ergens voor of tegen. En wij zijn geen regeringspartij tot nu toe, maar dat kan nog komen...'

Tenslotte

Als afsluiting wil hij dit nog wel zeggen dat de kans niet groot is dat hij voor de verkiezingen in Ermelo nog langs kan komen en dat mist hij wel maar... "Ik hoop dat als de tijden beter zijn dat ik in Ermelo langs kan komen maar tot die tijd is alle verbondenheid er in ieder geval."

Wij danken Chris hartelijk voor zijn medewerking.

Dat wij als achterban de SGP en de overheid maar opdragen in het gebed en vragen of de Heere Zijn Zegen aan hun werk wil verbinden. Dat wensen wij Chris en zijn partijgenoten ook van harte toe.

Het gezin

Gerda van Leeuwen

Het gezin onder de regenboog. Schilderij indertijd op mijn verzoek gemaakt door Gerrit Olthuis uit 't Harde voor mijn praktijkruimte (orthopedagoge/psychologe) in Zeist. Het schilderij hangt nu bij ons in huis.

Inleiding

In deze Johannes Calvijn veel aandacht voor de a.s. Tweede Kamerverkiezingen en daarbij natuurlijk vooral voor onze partij; de SGP.

Het zal niet onbekend zijn dat onze partij zich vanouds wil laten kennen als een echte gezinspartij. Ook omdat het gezin wel wordt genoemd 'de kleinste vorm van een georganiseerde samenleving'. In het verkiezingsprogramma voor de komende verkiezingen en in de discussies daaromheen is hier veel aandacht voor.

Gezinnen vormen de ruggengraat van een goede samenleving. Het opgroeien in een stabiel gezin vergroot aanzienlijk de kans op een evenwichtige persoonlijke ontwikkeling. Omgekeerd zijn veel individuele en maatschappelijke problemen te herleiden tot het gebrekkig functioneren

van gezinnen. Gezonde gezinnen zijn dus van groot belang voor ons allemaal. Gezinnen zijn hechte gemeenschappen waar de gezinsleden geborgenheid en liefde ervaren. In het gezin wordt de basis gelegd voor het dan en later verantwoord invulling geven aan begrippen als waarden en normen.

Ontwrichting

In de loop van de tijd zijn er veel aanslagen op het gezin geweest die er toe hebben geleid dat van de oorspronkelijke bedoelingen steeds minder is terechtgekomen.

Ik wil dit graag aan de hand van een schilderij toepassen op onze tijd. Het gaat om het schilderij 'Het vrolijke huisgezin' van Jan Steen. Het schilderij is geschilderd in 1668, midden in de Gouden Eeuw en bevindt zich in het Rijksmuseum in Amsterdam.

Het schilderij geeft op een prachtige wijze weer wat de functie van een gezin kan zijn of (niet) zou moeten zijn. De boodschap is zonder meer over te zetten naar onze tijd en kunnen ook wij er dus veel van leren.

Het is een typisch werk dat 'een huishouden van Jan Steen' weergeeft en verbeeldt het spreekwoord 'Zoals de ouden zongen, piepen de jongen'.

Voorstelling

Het schilderij toont een woonkamer met drie generaties. Iedereen gaat zijn eigen gang en doet waar hij of zij zin in

Foto Rijksmuseum

heeft. Op de vloer en op tafel is het een chaos, men heeft het niet in de hand. De kinderen doen precies wat slecht voor hen is: ze drinken uit een kan wijn en het jongetje in de vensterbank rookt een pijp. Niemand maakt zich er druk om. Kortom: het is een rommelig huishouden waarin geen regels zijn, waardoor orde ontbreekt. Vandaar het spreekwoord: 'een huishouden van Jan Steen'. Jan Steen heeft zichzelf afgebeeld, spelend op een doedelzak.

Motief

Op het, nog net zichtbare, briefje dat aan de schoorsteen hangt staat de volgende spreuk: 'Soo D'Oude Songen, Soo Pypen De Jonge' (zo de ouden zongen, zo piepen de jongen). Dit is veelzeggend voor dit schilderij. Dit oude gezegde betekent dat de ouderen het verkeerde voorbeeld geven en dat de kinderen of jongeren dat gedrag overnemen. In dit schilderij is dit duidelijk zichtbaar.

De man des huizes geeft compleet het verkeerde voorbeeld in de al aanwezige chaos terwijl het om hem heen een zootje is en er allerlei dingen gebeuren die eigenlijk niet kunnen. Je ziet dat de kinderen dit gedrag overnemen. De boodschap van Jan Steen was dan ook: doe dit vooral niet.

Ga je niet te buiten aan genotmiddelen, houd de controle over jezelf. Dit schilderij was dus eigenlijk een waarschuwing voor de maatschappij.

Actuele ontwikkelingen

Zien we in onze 21e eeuw niet op velerlei wijze en terreinen het zelfde gebeuren? Het gezin staat onder druk, het aantal éénoudergezinnen neemt steeds meer toe. Het gezin waar de man de kost verdient en de vrouw voor het gezin zorgt, verdwijnt steeds meer uit onze samenleving o.a.

Bakkerij & Buurtwinkel Van Bentum V.O.F.

Telgterweg 299 ~ Ermelo

Tel. 0341-552458

Voor al uw brood,
banket
en levensmiddelen

DIRKJAN VANDALFSEN PARAVETERINAIR

Vat de koe bij de horens!

- Paraveterinair
- Proefdierversorger art. 13f
- Schaapscheerder

De La Reestraat 11 • 3851 BE • Ermelo • 06-20 95 90 90
www.dirkjanvandalfsen.nl • info@dirkjanvandalfsen.nl

Garage Klein Hierden

info@garagekleinhierden.nl - www.garagekleinhierden.nl

inkoop en verkoop van auto's

onderhoud en reparatie

schadeherstel

aircoulstation

quickservice uitlaten en banden

altijd 50 occasions

Schimmelstraat 1
3842 CM Harderwijk
0341 423452

LooHorst landscaping

Wij maken het groen
en de buitenruimte
waardevol!

WERK MET EEN GLIMLACH?!

Wij zorgen er voor, met....

- leuke collega's
- uitdagend werk in groen en buitenruimte
- groeimogelijkheden voor iedereen
- BBL-opleidingsplekken op alle niveaus
- een mooie beloning

Bel ons, mail ons,
of kom gewoon
even langs!

WWW.LOOHORST.COM

Buitenbrinkweg 51, 3853 LV Ermelo - 0341 49 47 60 - ermelo@loohorst.com
Bruinehorst 36, 6744 PB Edeveen - 0318 57 55 77 - ede@loohorst.com

door de door de overheid gestimuleerde fiscale bevoordeling van tweeverdieners.

Daarom des te belangrijker aandacht te geven aan een goede invulling van het begrip gezin. Het gezin biedt stabiliteit, structuur en vertrouwen. We doen er dus verstandig aan het gezin te koesteren. Wanneer we denken zonder gezinnen te kunnen, komen we bedrogen uit. De samengang in de gemeenschap gaat teloor. Die ontwikkeling is momenteel te zien. Uitholling van het gezin en toenemend individualisme gaan hand in hand. De conclusie is helder: herwaardering van het gezin is broodnodig!

Bijbel en gezin

De Bijbel is het beste (familie)handboek. Zij bevat de blauwdruk voor het christelijke huwelijks- en gezinsleven. Het huwelijk tussen man en vrouw is van Godswege geboden en het gezin staat centraal in het plan van de Schepper voor de eeuwige bestemming van zijn kinderen. Ieder mens, man en vrouw, is geschapen naar het beeld van God en als zodanig heeft iedereen een goddelijke aard en bestemming. De satan begrijpt heel goed de centrale rol die het gezin inneemt in de samenleving van mensen die naar Gods beeld zijn geschapen. Hij richt al zijn pijlen op het gezin. Hij weet wat hij doet! Wij hebben allen hierbij waakzaam te zijn!

Concreet

Het gezin hoort een veilige plaats te zijn vol warmte, liefde en geborgenheid. Een plek waar zorg, tijd en aandacht is voor elkaar. De SGP wil de positie van gezinnen beschermen en verbeteren. Ouders mogen niet uit financiële noodzaak de arbeidsmarkt worden opgejaagd. Zij moeten een vrije keuze hebben tussen werken en opvoeden. De grote waarde die goede gezinnen hebben voor de hele samenleving is onschatbaar.

Het huwelijk als basis van het gezin is een prachtig cadeau van God en bedoeld als levenslange verbintenis tussen man en vrouw. Een goed huwelijk is positief voor de hele omgeving. Ouders en kinderen bloeien hier op en de samenleving profiteert ervan.

Als in de corona-tijd iets is gebleken, dan is dat de waarde van het gezin. Sociologisch gezien is het gezin een herkenbare sociale eenheid op microniveau van al dan niet verwante personen die duurzame en affectieve banden hebben en elkaar onderling steun en verzorging verlenen. Prachtige woorden voor de plek waar je thuis bent, waar je je zelf kunt zijn, waar liefde en zorg wordt gedeeld en waar kinderen, als het goed is, in een veilige setting kunnen opgroeien. Juist in de corona-tijd bleek dat iets om heel zuinig op te zijn en te koesteren.

Voor de SGP wordt het gezin niet voor niets 'de hoeksteen van de samenleving' genoemd. Stabiele en veilige gezinnen vormen de basis. In die zin bracht de corona-tijd ook iets moois. Minder sociale drukte en ouders verplicht thuis, hoe lastig soms ook, maar het komt kinderen (vaak) ten goede. We zijn het soms vergeten, maar hoe fijn is het voor een kind als vader of moeder thuis is. Laten we het meenemen, ook na de corona-tijd. Stabiele gezinnen zijn het beschermen waard.

Dit kan niet zonder gevouwen handen en een geopende Bijbel!

Bidden voor- en met je gezin

Uit de raad

Pieter Stam

Waarnemend burgemeester mevrouw Burmanje

Sinds 30 november 2020 heeft Ermelo een waarnemend burgemeester. Het is de bedoeling dat zij tot na de verkiezingen van D.V. 2022 zal blijven. De eerste ervaringen met haar zijn positief.

‘Frans Snoekpad’

Als SGP zijn wij blij met de uitvoering van onze motie ‘Fietsrondweg Kerkdennen’ (Groevenbeekse Heide) uit 2017. Voorstel was het huidige fietspad van twee meter breed op te waarderen en te verbreden tot een doorgaande snelle route. “Zo mogelijk in beton”.

Destijds ingediend door toenmalig raadslid Van der Velden. Straks uitgevoerd door wethouder Van der Velden.

Onze fractie gaf het college mee om in gesprekken met de provincie aandacht te vragen voor subtiele verlichting (zoals bijv. op het fietspad aan de Drieërweg) aan het begin en eind van het tracé.

In 2017 werd in de fractie ‘gesuggereerd’ dit fietspad het ‘Frans Snoekpad’ te noemen.

Boerenland in eigen hand

De gemeente heeft in coproductie met de buurtvereniging Horst en Telgt een Ontwikkelingsvisie opgesteld. De grenzen van het gebied waar deze visie voor is gemaakt valt samen met de kaart zoals die destijds voor het buurtplan is gemaakt.

Deze visie wordt een document waaraan kleinschalige (woningbouw)initiatieven worden getoetst. Voor ontwik-

kelingen die niet ‘kleinschalig’ zijn of zijn gelegen in het open gebied, wordt per situatie afgewogen of dit wenselijk is. Deze vallen dus buiten deze ontwikkelingsvisie. Ook wordt gedacht aan het versterken van landschappelijke kwaliteiten bijvoorbeeld het aanleggen van klompenpaden, fietspaden, beekstructuren en ecologische zones. Om dit te realiseren kan een gebiedsfonds worden ingezet. Dit wordt later verkend en uitgewerkt. De SGP benadrukt dat aanleg van deze paden op particuliere landbouwgrond alleen op basis van vrijwilligheid zal kunnen. Boerenland in eigen hand. Verder vroeg onze fractie aandacht voor mogelijke stapeling van kosten voor initiatiefnemers aan: afdracht voor sociale woningbouw, sloopmeters en een eventueel landschapsfonds.

Woningbouwinitiatief in Houtdorp en Tonsel

Enige tijd geleden bezochten we samen met een aantal collega-raadsleden camping ‘De Bosakker’ in Houtdorp. De eigenaar heeft een initiatief om de huidige camping om te vormen tot een woonwijk(je) van 27 woningen waarvan de helft in de sociale (goedkope) sector. N.a.v. dit bezoek hebben wij schriftelijke vragen gesteld aan het college om de mogelijkheden en onmogelijkheden voor dit plan in kaart te brengen en dit in een notitie aan de raad aan te bieden.

Het plan past nu niet zonder meer in het huidige beleid. Afwijken van beleid is mogelijk mits goed onderbouwd en hier goede redenen voor zijn. Het college staat wel sympathiek tegenover het woningbouwinitiatief en is bereid te

Digitaal vergaderen

onderzoeken of en hoe medewerking aan dit initiatief mogelijk gemaakt zou kunnen worden. Wordt vervolgd.

Vanuit onze fractie zijn eveneens schriftelijke vragen gesteld over een plan voor vier woningen aan de Eendenparkweg.

Door een ommissie in het bestemmingsplan is realisatie van deze woningen gekoppeld aan het aanleggen van een ontsluitingsweg. Deze ontsluitingsweg was gekoppeld aan de uitbreiding van het bedrijventerrein, maar dit is niet doorgegaan.

Het college heeft geantwoord dat men een mogelijkheid ziet een volgende stap te zetten. Voor de zomer zal een bestemmingsplanherziening aan de raad worden voorgelegd waardoor de bouw van deze woningen mogelijk zou kunnen worden.

Evenementenbeleid

De discussie spitst zich al snel toe op de evenementen die qua geluidsbelasting een grote impact hebben. Maar ook de zomer braderieën, kerstmarkt, boekenmarkt en evene-

menten zoals Groevenbeek klassiek en Fête de la musique vallen hier onder. Het plan is om met een jaarplanning te gaan werken waarbij rekening wordt gehouden met de locaties en de categorieën per evenement. Categorie 1 zonder versterking, categorie 2 met versterking (bijv. een band die op het Pauwenplein speelt) en categorie 3. Hier vallen het Oktoberfeest en Koningsnacht onder. De categorie 3 feesten worden vooral op 't Weitje gehouden. Vorig jaar is onderzoek gedaan naar geluidseffecten. Op basis daarvan is voor 2021 het Evenementenbeleid vastgesteld. Het voorstel is om de categorie 3 feesten tot 01:00 te laten duren terwijl de eindtijd nu 23:30 is. Daarnaast wordt het geluidsniveau met 5 dba opgeschroefd. Fractievoorzitter Van der Garde vroeg naar de onderbouwing van die eindtijd en gaf daarbij aan dat vanwege de zondagsrust het voor de SGP onbespreekbaar is om de eindtijd te verhogen naar 01:00. Gelukkig lijkt er voor dit voorstel ook bij de andere partijen weinig draagvlak te zijn. Daarnaast vroeg hij zich af hoe aanwonenden worden betrokken bij het evenementenbeleid. Deze vraag komt voort uit een in-

Hazeleger

Verhuisservice

**NEVER
MOVE
ALONE!**

Verhuizen?

Wij verzorgen uw verhuizing
in binnen- en buitenland

Nijkerk: +31 (0)33 246 00 82

Putten: +31 (0)341 49 11 47

> hazelegerverhuisservice.nl

Versterk jouw kracht

Ervaar de kracht van paarden door samen te ontdekken, terug te kijken en te ontwikkelen. Coaching met paarden is voor jongeren, volwassenen en teams die willen groeien.

bel voor informatie

www.baaijmelis.nl
info@baaijmelis.nl
0621 479 212

gezonden brief van de groep ‘Evenementen zonder hinder.’ De ambtenaar heeft aangegeven het betrekken van de betrokkenen beter vast te leggen en hen meer te informeren. Als laatste is er bij veel partijen zorg over de schade die wordt toegebracht aan ‘t Weitje en de beperkte hersteltijd waardoor ‘t Weitje er vaak gehavend bij ligt.

Binnenkort is de oordeelsvormende tafel. Daar zullen de standpunten uiteengezet worden. Vervolgens zullen door middel van amendementen en moties kaders gesteld worden. De SGP is absoluut geen voorstander van categorie 3 evenementen in het centrum en überhaupt niet. Daarnaast is de SGP van mening dat vanwege de dichte bebouwing van ‘t Weitje, het onwenselijk is om een viertal categorie 3 feesten op ‘t Weitje te houden. Als laatste vind de SGP dat er te weinig aandacht is voor gehoorschade en het uitde-

len van oordopjes. Gehoorschade kan voorkomen worden door het geluidsniveau op een normaal volume te zetten wat een positief effect heeft op de oren van de bezoekers en de rust in de buurt.

Een lieve meid

Griffier mevrouw Anita van Meerveld-Hop heeft een andere baan aanvaard. Onafhankelijk, deskundig, met tact en menselijk heeft zij negen jaar de raadsleden met raad en daad terzijde gestaan. We zien haar node vertrekken. Onder anderen het langstzittende raadslid Snoek sprak haar met warme woorden toe bij haar digitale afscheid. Hij wenste haar samen met haar gezin Gods onmisbare zegen toe. “Bij een afscheid horen altijd positieve woorden. Maar ik heb erover nagedacht en kon niets negatiefs vinden. Een lieve meid,” aldus de nestor.

‘We kunnen ons politiek program niet korter, niet krachtiger, niet kernachtiger formuleren dan wanneer we propageren, dat de Staatkundig Gereformeerde Partij Schriftgetrouwe Politiek voorstaat. Bijbelse Staatskunde is de beste en weergaloos’

Ds. H.G. Abma, SGP-partijrede 1971

Miniaturen (2)

Maarten Luther

Maarten van Leeuwen

Portret van Luther
(Lukas Cranach de oudere)

Inleiding

In de vorige (eerste) aflevering van de miniaturen besteedden we aandacht aan Aurelius Augustinus die leefde van 354 tot 430.

In de nu voorliggende aflevering komt Maarten

Luther aan de orde die leefde van 1483 tot 1546, meer dan een eeuw later! Over die tussenliggende periode is natuurlijk best wel wat te zeggen, maar in het kader van ons onderwerp, toch eigenlijk niet zo heel veel. Niet voor niets is die periode wel eens genoemd ‘De heidense Middeleeuwen’ (1992 L. Milis). Daarom is Maarten Luther nu voor ons de eerstvolgende.

Levensloop

Maarten Luther werd in 1483 geboren in het Duitse plaatsje Eisleben. Als hij vijf is gaat hij naar de Latijnse school in Mansfeld. Hierna volgt hij opleidingen in Maagdenburg en Eisenach. In 1501 start hij een studie rechten in Erfurt. Volgens de berichten veranderde een hevige onweersbui het leven van Luther in 1505 volkomen. Hij komt na een bezoek aan zijn ouders in Eisleben op de terugweg naar Erfurt in zwaar weer terecht. Vlakbij Luther slaat de bliksem in. Doodsbang roept hij de heilige Anna aan en doet dan een belofte: ‘Ik wil monnik worden’.

Luther houdt woord. Op 1505 gaat hij naar het Augustijner klooster in Erfurt en wordt monnik. Een jaar later wordt hij

tot priester gewijd. Na nog weer een jaar vertrekt hij naar Wittenberg om daar filosofie te doceren.

Stellingen

Luther is niet te spreken over het aflaatstelsel in de katholieke kerk. Gelovigen kunnen door een geldbedrag aan de kerk te betalen, vergeven worden van hun zonden. De kerk gebruikt de opbrengsten onder meer om de bouw van de Sint Pieter in Rome te betalen. Het stelsel draait in tegen Luthers overtuiging dat God zonden vergeeft na getoond berouw en niet na het betalen van geld.

Op 31 oktober 1517 doet Luther iets met zijn ongenoegen. Hij schrijft 95 stellingen waarin hij de wan toestanden aan de kaak stelt. Deze daad wordt gezien als het begin van de reformatie. In deze reformatie kwam de klemtoon van het geloof veel meer te liggen op de Bijbel en werd het gezag van de paus en de kerk minder. De stellingen worden, mede door de komst van de drukpers, wijd verspreid.

Luthers kritiek op het aflaatstelsel valt bij de kerk niet in goede aarde. In 1521 wordt hij in de (kerkelijke) ban gedaan. Enkele jaren eerder wordt hij door kardinaal Cajetan in Augsburg verhoord. Tijdens dit verhoor weigert hij zijn stellingen te herroepen. Keizer Karel V doet hem ook in de rijksban.

Luther trouwde in 1525 met Catharina von Bora (een voormalige non). Hij breekt hiermee voorgoed met zijn leven als monnik en start ook een nieuw fenomeen: het predikantsgezin. Maarten Luther publiceert in 1534 de eerste volledig in het Duits vertaalde Bijbel.

Politiek

Hoewel Luther zich niet direct met politiek heeft ingelaten en heeft hij geen enkel afgerond boek over staatkunde geschreven, toch was de politiek hem niet vreemd. Hij liet duidelijk zijn mening horen over de ontwikkelingen in de samenleving. Ook sprak hij zich uit over de verhouding tussen kerk en staat. Deze uitspraken ontstijgen de zestiende eeuw en daarom reden genoeg om hier ook in de 21e eeuw over na te denken.

Twée zwaarden

Tijdens zijn rechtenstudie maakt Luther kennis met de ‘twee rijken’ gedachte van Augustinus (zie hierover onze vorige miniatuur). Luther neemt deze gedachte over. Hij formuleert het zo: Het eerste rijk is het rijk van God. Hier hebben de vorsten niets over te zeggen, omdat het gaat over het hart van de mens en de leer van de kerk. Daarnaast is er het wereldlijke regiment. In het rijk van de wereld geldt net als in het rijk van God de gerechtigheid van de Heere, maar niet absoluut. Luther redeneert dat alles wat een mens goed doet in de ogen van God niets is. Maar in het rijk van de wereld is dit anders. Daar heeft een mens wel rechten.

Wanneer een vorst iets gebiedt dat tegen Gods wil ingaat, mag het volk niet gehoorzamen. Zij moeten vervolgens wel gewillig de consequenties dragen. Luther stelt dat de gelovigen, omdat zij de mond van de Heere zijn, de vorst mogen en moeten vermanen. Maar in opstand komen is niet geoorloofd. In het rijk van de wereld moet door uiterlijke middelen het recht van God worden gehandhaafd.

Hij heeft hier één en andermaal over geschreven. Dit vooral naar aanleiding van de in zijn tijd uitbrekende zgn. Boerenopstand. Hij schreef onder andere in een brief van juli 1524 ‘de overheid ontvangt gezag van God om de vrede te handhaven en oproerigen te straffen. Als mensen breken

Kasteel De Wartburg bij Eisenach in Duitsland waar Luther de Bijbel vertaalde

en slaan met de vuist, dan moeten uwe vorstelijke genaden ingrijpen.’ Het voert te ver om daar nu verder over te schrijven en natuurlijk valt de Boerenopstand uit de zestiende eeuw niet te vergelijken met de situatie anno 2021 in Nederland. Bovendien is de ene opstand de andere niet. Maar we weten ook dat er tot in onze tijd mensen waren en zijn die het recht van opstand per definitie niet geoorloofd vonden (vinden?). Terwijl anderzijds er door bijv. Petrus Datheen en Johannes Calvijn ook argumenten zijn aangevoerd waardoor een volk in opstand kon en mocht komen. In volgende afleveringen hopen we daarop terug te komen.

Ten slotte speelde bij de Reformatie ook de doorgaande staatsvorming een rol. Overheden en vorsten konden het staatsvormingsproces niet verder doorvoeren omdat de Rooms-Katholieke Kerk veel invloed en macht had, zoals belangrijke functies, veel grondbezit, et cetera. Er ontstond een trend richting staatskerken, die mede mogelijk werd gemaakt door de Reformatie. Een verschil hierbij tussen Calvijn en Luther was dat de laatstgenoemde het katholieke kerkelijke organisatiemodel grotendeels in stand wilde laten en zich sterk verbond met de wereldlijke heersers. Een staatskerk – waarbij de staat invloed had op kerkzaken – vond Luther geen probleem. Calvijn streefde echter naar een kerkopbouw van onderaf, met een grote mate van gezag voor de plaatselijke kerkelijke gemeenten.

BROEKHUIS HARDERWIJK ÚW OPEL DEALER

Voor alle zaken omtrent uw auto bent u bij Broekhuis aan het juiste adres. Of u nu op zoek bent naar de nieuwste Grandland X of een betrouwbaar adres voor het onderhoud of reparatie van uw auto; Broekhuis is úw Opel dealer.

Kom gerust eens langs. De koffie staat klaar!

BROEKHUIS
Harderwijk

Kom langs
of kijk op **broekhuis.nl**